

गुंतवणूकदार सेवांबद्दल नेहमी विचारले जाणारे प्रश्न (एफएक्व्यू)

डिस्क्लेमर:

"हा दस्तऐवज/एफएक्व्यू वरील विषयाशी संबंधित प्रश्नांचा संक्षिप्त सारांश वाचकांच्या आकलनाच्या सुलभतेसाठी देतो. येथे दिलेली माहिती आणि/ किंवा सामग्री (एकत्रितपणे 'माहिती') ही केवळ सामान्य माहिती आहे आणि एनएसईने येथे नमूद केल्याप्रमाणे वेळोवेळी त्यासंदर्भातील तपशीलवार परिपत्रके जारी केली आहेत. माहिती पुरेशी आणि विश्वासार्ह आहे याची खात्री करण्यासाठी वाजवी काळजी घेतली गेली असली तरी एनएसईद्वारे त्याच्या अचूकतेबद्दल किंवा परिपूर्णतेबद्दल कोणतेही प्रतिनिधित्व केले जात नाही आणि एनएसई, त्याच्या संलग्न आणि सहाय्यक कंपन्या या माहितीवर अवलंबून राहिल्यामुळे उद्भवणार्या नफ्याच्या कोणत्याही नुकसानीसह कोणत्याही थेट किंवा परिणामी नुकसानीसाठी कोणत्याही स्वरूपाची जबाबदारी स्वीकारत नाहीत. वाचकांनी स्वतःची मेहनत घेणे अपेक्षित असून केवळ या दस्तऐवजावर अवलंबून न राहण्याचा सल्ला दिला जातो. असे कोणतेही अवलंबित्व वाचकांच्या स्वतःच्या जोखमीवर असेल, वेळोवेळी अपडेट केल्याप्रमाणे कोणत्याही प्रकारे. येथे नमूद केलेली कोणतीही गोष्ट एनएसईला कोणत्याही प्रकारे बंधनकारक करणार नाही. वापरकर्त्यांच्या सोयीसाठी ऑनलाइन भाषांतर सेवा वापरून एफएक्व्यू मधील मजकूर (मराठी) भाषेत अनुवादित करण्यात आला आहे. भाषांतरे अचूक आहेत याची खात्री करण्यासाठी वाजवी काळजी घेतली गेली असली तरी, भाषांतर प्रक्रियेच्या तांत्रिक मर्यादांमुळे भाषांतरात चुका असू शकतात. वापरकर्त्यांनी भाषांतरित मजकुराची अचूकता मूळ आवृत्ती (इंग्रजी) शी पडताळणी करावी. एफएक्व्यू मधील विसंगती किंवा फरक किंवा भाषांतरातून उद्भवणारे अनुपालन किंवा अंमलबजावणीच्या उद्देशांसाठी कायदेशीर परिणाम देत नाहीत जे संबंधित परिपत्रकांद्वारे नियंत्रित केले जातील."

खाते आणि ब्रोकर मुद्दे

Q: मी माझे ट्रेडिंग खाते कसे बंद करू?

A: ट्रेडिंग खाते आपल्या स्टॉकब्रोकरद्वारे उघडले जाते. कृपया खाते बंद करण्यासाठी त्यांच्याशी संपर्क साधा आणि ट्रेडिंग खाते बंद करण्यासाठी स्टॉक ब्रोकरला आवश्यक असल्यास कागदपत्रे सादर करा. स्टॉक ब्रोकरच्या आवश्यकतेनुसार औपचारिकता पूर्ण केल्यानंतर खाते बंद न केल्यास आपण वाजता सेबी स्कोअरस पोर्टलवर, <https://scores.sebi.gov.in>, तक्रार दाखल करू शकता.

Q: ट्रेडिंग खाते बंद आहे आणि तरीही एसएमएस / ईमेल येत आहेत?

A: स्टॉक ब्रोकरने दिलेल्या अहवाला प्रमाणे एक्सचेंज "एज्झ इस ऐन्ड व्हाट इस" तत्वावर बॅलन्सचे संदेश पाठवते. त्यामुळे त्यासाठी आपल्या स्टॉक ब्रोकरशी संपर्क साधावा. तरीही आपल्याला स्टेटमेंट मिळत राहिल्यास आपण सेबी स्कोअरस पोर्टलवर <https://scores.sebi.gov.in> तक्रार नोंदवू शकता.

Q: माझ्या ट्रेडिंग खात्यात निगेटिव्ह बॅलन्स दिसल्यास मी काय करावे?

A: आपला स्टॉक ब्रोकर लेजर, कॉन्ट्रॅक्ट नोट्स आणि डेली मार्जिन स्टेटमेंट प्रदान करतो, आपण या कागदपत्रांचा संदर्भ घेऊ शकता. त्यानंतर, आपण त्याच्या स्पष्टीकरणासाठी आपल्या स्टॉक ब्रोकरशी संपर्क साधू शकता. जर स्टॉकब्रोकर आपल्या प्रश्नाचे निराकरण करण्यात अपयशी ठरला तर आपण सेबी स्कोअरस पोर्टलवर <https://scores.sebi.gov.in> तक्रार दाखल करू शकता.

Q: मी माझ्या ट्रेडिंग खात्यात नॉमिनी, केवायसी तपशील कसे अपडेट करू शकतो?

A: स्टॉक ब्रोकरस नॉमिनी तपशीलांसह केवायसी तपशील अपडेट करण्यासाठी दस्तऐवज आधारित किंवा ऑनलाइन कार्यक्षमता प्रदान करतात. नॉमिनी तपशीलांसह केवायसी तपशील अपडेट करण्यासाठी आपण आपल्या संबंधित स्टॉक ब्रोकरशी संपर्क साधू शकता. जर स्टॉकब्रोकर आपले केवायसी अपडेट करण्यात अपयशी ठरला तर आपण सेबी स्कोअरस पोर्टलवर <https://scores.sebi.gov.in> तक्रार दाखल करू शकता.

शुल्क आणि दावे

Q: ब्रोकर चार्जेसबाबत स्पष्टीकरणासाठी कोणाशी संपर्क साधावा. कुठल्याही वादासाठी कुठे वाढवायचे?

A: ब्रोकरेज चार्जेससाठी तुम्ही खाते उघडण्याचा फॉर्म पाहू शकता. त्यानंतर, आपण तपशीलासाठी आपल्या स्टॉकब्रोकरशी संपर्क साधू शकता, जर सहमतीनुसार शुल्क लागू केले गेले नाही तर आपण सेबी स्कोअरस पोर्टलवर <https://scores.sebi.gov.in> तक्रार दाखल करू शकता.

Q: डिफॉल्टर / निष्कासित केलेल्या स्टॉक ब्रोकरची यादी?

A: डिफॉल्टर/ निष्कासित केलेल्या स्टॉक ब्रोकरची यादी आपण खालील लिंक वर बघू शकता.

<https://www.nseindia.com/complaints/defaulters-expelled-members>

Q: मी डिफॉल्टर स्टॉक ब्रोकरकडून शेअर्सचा दावा कसा करू?

A: संबंधित कागदपत्रे अपलोड करून एक्सचेंज पोर्टल, नाइस प्लसद्वारे ऑनलाइन दावे दाखल केले जाऊ शकतात: <https://investorhelpline.nseindia.com/NICEPLUS/welcomeUser>

वैकल्पिकरित्या, क्लेम फॉर्म एक्सचेंजच्या जवळच्या गुंतवणूकदार सेवा केंद्रातून प्राप्त केला जाऊ शकतो किंवा येथून डाउनलोड केला जाऊ शकतो:

<https://www.nseindia.com/complaints/details-to-be-provided-for-lodging-claims>

योग्यरित्या भरल्यानंतर, दावा फॉर्म सहाय्यक कागदपत्रांसह एक्सचेंजकडे सादर केला पाहिजे:

ईमेल: defaultisc@nse.co.in

किंवा

खालील पत्त्यावर कुरिअर:

नॅशनल स्टॉक एक्सचेंज ऑफ इंडिया लिमिटेड,

एक्सचेंज प्लाझा, सी-१, ब्लॉक जी,

वांद्रे कुर्ला कॉम्प्लेक्स, वांद्रे (पूर्व),

मुंबई, महाराष्ट्र - 400051

आपण सेबी स्कोअरस पोर्टलवर <https://scores.sebi.gov.in> तक्रार दाखल करू शकता.

Q: दाव्यासाठी कोणती कागदपत्रे आवश्यक आहेत?

A: दावा सादर करण्यासाठी कोणतीही बंधनकारक कागदपत्रे आवश्यक नाहीत; तथापि, दाव्याची ऑनलाइन प्रक्रिया करण्यासाठी काही **मूलभूत कागदपत्रे आणि तपशील** आवश्यक आहेत. दावेदाराला खालील कागदपत्रे जोडण्याचा आणि खालील अनिवार्य तपशील प्रदान करण्याचा सल्ला दिला जातो:

- **पॅन कार्ड नंबर**
- **बँक खाते स्टेटमेंट** - ट्रेडिंग सदस्याला केलेल्या आणि त्यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या पेमेंट दर्शविणारे बँक खाते स्टेटमेंट

किंवा

- **लेजर खाते स्टेटमेंट** - मागील आणि चालू आर्थिक वर्षासाठी
- क्लेम फॉर्मच्या पॉईंट ४ मध्ये नमूद केलेल्या बँक खात्याचा **रद्द केलेला धनादेश** (जर बँक दुसर् या बँकेत विलीन झाली असेल तर कृपया अँकर बँकेचा धनादेश द्या)

गुंतवणूकदार दाव्याशी संबंधित **इतर कोणतीही सहाय्यक कागदपत्रे** देखील सादर करू शकतो. याव्यतिरिक्त, एक्सचेंज दावा प्रक्रियेदरम्यान अधिक तपशील किंवा कागदपत्रांची विनंती करू शकते.

Q: माझा दावा प्रलंबित आहे. त्यासाठी किती वेळ लागेल?

A: नोंदणीकृत ईमेल आयडीवर दाव्याच्या निकालाची माहिती देणारा ईमेल पाठविला जाईल. पर्यायाने, दाव्याची स्थिती जाणून घेण्यासाठी दावेदार नाइस प्लस पोर्टलवर लॉग इन करू शकतो <https://investorhelpline.nseindia.com/NICEPLUS/welcomeUser> किंवा defaultisc@nse.co.in वर ईमेल करू शकतो किंवा 1800 266 0050 (आयव्हीआर पर्याय 5) या टोल फ्री क्रमांकावर कॉल करू शकतो.

फ्रॉड अँड स्कॅम रिपोर्टिंग

Q: कोणीतरी ट्रेडिंग अकाउंट उघडण्यासाठी माझ्या पॅनचा वापर केला. मी काय करू?

A: शेअर ब्रोकरकडून केवायसी प्रक्रियेद्वारे ट्रेडिंग खाते उघडले जाते. खाते उघडण्याचा फॉर्म आणि पॅन च्या गैरवापरासाठी कृपया स्टॉक ब्रोकरशी संपर्क साधा. जर स्टॉकब्रोकर आपल्या प्रश्नाचे निराकरण करण्यात अपयशी ठरला तर आपण सेबी स्कोअरस पोर्टलवर <https://scores.sebi.gov.in> तक्रार दाखल करू शकता.

Q: बनावट इन्व्हेस्टमेंट ग्रुप/टेलिग्राम इन्व्हेस्टमेंट स्कीमच्या माध्यमातून मी पैसे गमावले/ सोशल मीडियावर वर्क फ्रॉम होम ऑफरद्वारे माझी फसवणूक झाली/ कोणीतरी जास्त परताव्याचे आमिष दाखवून एनएसईचे असल्याचा दावा केला. मी काय करू?

A: एक्सचेंज गुंतवणूकदारांना योग्य ती सावधगिरी बाळगण्याचा सल्ला देतो आणि कोणत्याही व्हॉट्सअॅप / टेलिग्राम ग्रुपमध्ये सामील होण्यापासून दूर राहण्याचा सल्ला देतो जिथे बाजार विश्लेषणासह स्टॉक शिफारसी दिल्या जातात किंवा व्हॉट्सअॅप / टेलिग्राम ग्रुपच्या सदस्यांसाठी संस्थात्मक खाते सेवा प्रदान करणारे कोणतेही अॅप डाउनलोड करणे टाळावे ज्यात अप्पर सर्किट शेअर्स, ब्लॉक डील्समध्ये सवलतीच्या दरात ट्रेडिंगची वैशिष्ट्ये आहेत, आयपीओमध्ये प्राधान्यवाटप इ. त्यामुळे अशा संशयास्पद फसवणुकीची तक्रार www.sancharsaathi.gov.in चक्षू सुविधेवर करा आणि जर तुमचे आधीच पैसे गेले असतील तर सायबर क्राईम हेल्पलाईन क्रमांक १९३० किंवा www.cybercrime.gov.in वर त्याची तक्रार करा.

याव्यतिरिक्त एक्सचेंज गुंतवणूकदारांना सावध करणारे प्रेस रिलीज जारी करते, प्रेस रिलीज तपासण्याची लिंक खाली दिली आहे:

<https://www.nseindia.com/resources/exchange-communication-press-releases>

तसेच नोंदणीकृत स्टॉक ब्रोकरच्या अॅपची पडताळणी करण्याची लिंक खाली दिली आहे.

<https://www.nseindia.com/trade/members-compliance/list-of-mobile-applications>

Q: अवांछित संदेशांची माहिती?

A: आपण +91 8291833676 वर किंवा feedback_inv@nse.co.in ईमेल आयडीवर अवांछित स्टॉक टिप / शिफारस नोंदवू शकता.

Q: बंदी घालण्यात आलेल्या संस्थांची माहिती?

A: बंदी घालण्यात आलेल्या संस्थांच्या तपशीलांच्या संदर्भात आपण खालील लिंक पाहू शकता.

<https://www.nseindia.com/regulations/member-sebi-debarred-entities>

एनएसई अलर्ट आणि नोटिफिकेशन

Q: एनएसई अलर्ट ईमेल म्हणजे काय?

A: एनएसई एक्सचेंजवर केलेल्या व्यवहारांशी संबंधित संदेश पाठवते आणि स्टॉक ब्रोकरने नोंदविलेल्या साप्ताहिक फंड आणि सिक्युरिटीज बॅलन्स शी संबंधित संदेश पाठवते.

जर स्टॉकब्रोकर आपल्या प्रश्नाचे निराकरण करण्यात अपयशी ठरला तर आपण सेबी स्कोअरस पोर्टलवर <https://scores.sebi.gov.in> तक्रार दाखल करू शकता.

Q: मी एनएसई अलर्टशी संलग्न पीडीएफ कसे उघडू?

A: यूसीसीशी संबंधित पॅन क्रमांकासह तुम्ही अटॅचमेंट उघडू शकता.

जर स्टॉकब्रोकर आपल्या प्रश्नाचे निराकरण करण्यात अपयशी ठरला तर आपण सेबी स्कोअरस पोर्टलवर <https://scores.sebi.gov.in> तक्रार दाखल करू शकता.

Q: मला अलर्ट मिळाला पण कधीही खाते उघडले नाही किंवा खाते आधीच बंद आहे. आता काय?

A: आपण खालील गोष्टी करण्याचा निर्णय घेऊ शकता:

• कधीही खाते उघडले नाही तर:

आपण तपासणीसाठी स्टॉकब्रोकरशी संपर्क साधू शकता आणि आपला ईमेल आयडी डेटाबेसमधून काढून टाकला जाईल याची खात्री करू शकता. जर स्टॉक ब्रोकर आपल्या प्रश्नाचे निराकरण करण्यात अपयशी ठरला तर आपण सेबी स्कोअरस पोर्टलवर <https://scores.sebi.gov.in> तक्रार दाखल करू शकता.

• जर खाते आधीच बंद असेल तर:

आपण स्टॉकब्रोकरशी संपर्क साधू शकता आणि त्यांच्या सक्रिय क्लायंट यादीमधून क्लायंट कोड काढून टाकण्यासाठी त्यांना सूचित करू शकता. स्टॉकब्रोकरने अपलोड केल्याप्रमाणे एक्सचेंज "ऐज इस ऍन्ड व्हाट इस" तत्वावर डेटा प्रदान करते. जर आपल्याला स्टेटमेंट तरीही मिळत राहिल्यास आणि स्टॉकब्रोकर आपल्या प्रश्नाचे निराकरण करण्यात अपयशी ठरले तर आपण सेबी स्कोअरस पोर्टलवर <https://scores.sebi.gov.in> तक्रार दाखल करू शकता.

आयपीओ संबंधित प्रश्न

Q: आगामी आयपीओ/ ओएफएस आदींबाबत माहिती?

A: आगामी आयपीओ/ ओएफएसच्या तपशीलांसंदर्भात आपण खालील लिंक पाहू शकता.

<https://www.nseindia.com/market-data/all-upcoming-issues-ipo>

Q: ई-मॅन्डेट मिळालेला नाही

A: गुंतवणूकदाराने यूपीआय स्थिती तपासली पाहिजे आणि जर आदेश प्राप्त झाला नसेल तर गुंतवणूकदार ज्या सदस्याद्वारे बिड लावत आहे त्याच्याशी संपर्क साधू शकतो.

जर स्टॉकब्रोकर आपल्या प्रश्नाचे निराकरण करण्यात अपयशी ठरला तर आपण सेबी स्कोअरस पोर्टलवर <https://scores.sebi.gov.in> तक्रार दाखल करू शकता.

Q: आयपीओ अॅलोटमेंट मिळाले नाही पण रक्कम ब्लॉक केलेली आहे.

A: गुंतवणूकदार अॅलोटमेंट संबंधित तपशीलांसाठी रजिस्ट्रार ऑफ इश्यूकडे स्थिती तपासू शकतो.

<https://www.nseindia.com/invest/check-trades-bids-verify-ipo-bids>

Q: आयपीओ बिड रद्द करणे

A: आपल्याला वेबसाइट / प्लॅटफॉर्मवरून आयपीओ बिड रद्द करण्याची विनंती केली जाते. पर्यायाने, आयपीओ बिड रद्द करण्यासाठी आपण आपल्या संबंधित स्टॉकब्रोकर / बँकेशी संपर्क साधू शकता.

जर स्टॉकब्रोकर आपल्या प्रश्नाचे निराकरण करण्यात अपयशी ठरला तर आपण सेबी स्कोअरस पोर्टलवर <https://scores.sebi.gov.in> तक्रार दाखल करू शकता.

सामान्य मदत आणि मार्गदर्शन

Q: आपल्या स्टॉकब्रोकरला ओळखा

A: कृपया ब्रोकर नाव किंवा नोंदणी क्रमांकाद्वारे पर्याय शोधा. <https://www.sebi.gov.in/sebiweb/other/OtherAction.do?doRecognisedFpi=yes&intmId=30>

Q: मी तक्रार कशी नोंदवू?

A: <https://scores.gov.in> वेबसाइट डाव्या बाजूला लॉगिन पृष्ठावर जा. स्कोअरसद्वारे प्रदान केलेले यूजरनेम आणि पासवर्ड प्रविष्ट करा, नंतर "साइन इन" वर क्लिक करा. यशस्वी लॉगिन केल्यानंतर वरच्या डाव्या बाजूला युजरला "तक्रार नोंदणी", "स्मरणपत्र पाठवा" आणि "तक्रार स्थिती पहा" हा पर्याय मिळेल.

Q: एनएसई गुंतवणूकदार सेवांचे संपर्क तपशील काय आहेत?

A: एनएसई इन्व्हेस्टर सर्व्हिसेस टोल फ्री नंबर - 18002660050 (आयव्हीआर ऑप्शन 5) आणि ईमेल आयडी - ignse@nse.co.in. डिफॉल्ट आणि दाव्यांशी संबंधित माहितीसाठी - defaultisc@nse.co.in.

Q: गुंतवणूकदार सेवा केंद्र कोठे आहे?

A: संपूर्ण भारतात पसरलेल्या त्यांच्याजवळील गुंतवणूकदार सेवा केंद्र जाणून घेण्यासाठी खालील लिंक पाहू शकता.

<https://www.nseindia.com/static/contact/investor-services-centre>

Q: आगामी गुंतवणूकदार जागृती कार्यक्रमांची माहिती कोठे आहे?

A: आगामी गुंतवणूकदार जागरूकता कार्यक्रमांच्या तपशीलांच्या संदर्भात आपण खालील लिंक पाहू शकता.

<https://www.nseindia.com/invest/investors-awareness-programs>